Pas onlangs vernamen wij dat Mgr. Joseph Jules Zerey (1941-2026) op 8 juli is overleden. Deze Grieks-Melkitische katholieke bisschop van Egyptische afkomst bekleedde onder meer de functie van protosyncelle (patriarchaal vicaris) van Egypte, Soedan en Zuid-Soedan (2001-2008) en vervolgens van Jeruzalem (2008-2018). Van 2001 tot aan zijn overlijden droeg hij de titel van titulair aartsbisschop van Damietta. Mgr. Zerey was een zeer goede vriend van Werk voor het Oosten. Telkens wanneer wij een pelgrimsreis naar het Heilige Land organiseerden, ontving hij onze pelgrims met grote hartelijkheid. In Jeruzalem was hij bovendien degene die doorgaans de missen celebreerde die onze lezers en donateurs voor bijzondere intenties hadden aangevraagd. Met deze nieuwsbrief willen wij hulde brengen aan een dierbare vriend die ons is ontvallen.

Toen hij in februari 2018 zijn ambt als Grieks-katholiek patriarchaal vicaris van Jeruzalem neerlegde, sprak hij in het tijdschrift Terre Sainte openhartig over zijn ervaringen. Hieronder volgen enkele fragmenten.

Wat heeft u ontdekt als bisschop van Jeruzalem?

Allereerst heb ik, meer dan ooit, herontdekt wat de kern is van het leven van een bisschop en een priester: de vreugde van momenten van intens gebed. Dat is essentieel. Als we deze uitwisseling van liefde niet hebben, schiet al het andere tekort. Vervolgens heb ik geleerd dat, als de bisschop niet in gemeenschap met zijn priesters en diakens ten dienste van een bisdom staat, het met dat bisdom gedaan is. Ten slotte heb ik het lijden van een volk gevoeld en diverse moeilijkheden ondervonden: de zorgen van de parochies, van de armen en van onze scholen, vooral die van Beit Sahour (de velden van de herders) (...). Ook moest ik het hoofd bieden aan misverstanden en rechtszaken. Dat is slopend; ik verkondig liever Jezus Christus.

U komt oorspronkelijk uit Egypte. Denkt u dat er in het Midden-Oosten nog ruimte is voor een vreedzaam samenleven tussen moslims en christenen?

Wat er nu gebeurt, is niet de gematigde islam die wij kennen. De mensen die in Syrië en Irak worden afgeslacht – dat gaat mijn begrip te boven. Wat gebeurt er? Ik weet het niet. (...) Toen ik rector van een middelbare school in Caïro was, heb ik altijd veel gehouden van mijn moslimvrienden en mijn moslimleerlingen. Dit is niet de islam die ik ken en respecteer. Men legt een tekst uit zoals men dat zelf wil. Zelfs in de Bijbelse teksten is altijd wel fanatisme te vinden. Er is geweld in het Oude Testament. Jezus zegt ons in de Bergrede dat we onze vijanden moeten liefhebben, dat we hen ondanks alles moeten liefhebben. Toch zeggen mensen die mij zeer na staan, toegewijde gelovigen, tegen mij: "Maar Jezus heeft ook de zweep ter hand genomen!" Als men geweld wil rechtvaardigen, kan men het overal vinden.

Waarom zouden de christenen in het Midden-Oosten moeten blijven?

Als de christen niet heeft begrepen dat hij apostel moet zijn waar hij is, zelfs als dat zijn leven kost, dan heeft hij nog niet begrepen wat het geloof inhoudt. Door het sacrament van het Vormsel worden wij uitgezonden, ondanks het lijden, ondanks de armoede. Hebben we begrepen wat het betekent om christen te zijn?